

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI

KURULUŞU: AGUSTOS 1949
AYDA BİR DEFA İSTANBUL'DA ÇIKAR HALKBİLGİSİ DERGİSİ
SAHİBİ: İHSAN HİNÇER

No. 284

MART 1973

YIL : 24 — CİLT : 14

BU YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

02 Mart 2023

GABRIEL, Albert-Louis

070385

Gerçek Bir Türk Dostunu Kaybettik:

Prof. Dr. Albert Gabriel Öldü

Yazan : Taha TOROS

15 - 23 Eylül 1961 tarihleri arasında İstanbul'da toplanan XXII Uluslararası Müsteşirler Kongresi dolayısıyla İstanbul Üniversitesi salonlarında Kenan Özalp'ın, Türk tiyatroları, çarşıları, ayakları, nakışları ve çeşitli sanatı eşyaları sergisi büyük ilgi çekmişti. Aynı sergi İstanbul Beyoğlu Olgunlaşma Enstitüsü'nde tekrarlanmıştır. Bu sergi dolayısıyla Prof. Dr. Albert Gabriel Türk Sanatına karşı duyduğu hayranlığı bir yazı ile dile getirmişti. Bu yazı, dergimizde cilt 2, sayı 23, s. 433 - 434 de yayımlanmıştır.

Prof. Gabriel'in kaybıyla Türk Sanatı ve Kültürü büyük bir zehneşmanı kaybetmiştir. Hatırasını ölümlüde saygıyla anıyoruz. T.F.A.

Ne yazık ki, bu Türk dostunu geniş halk kitleleri tanımaz. Prof. Gabriel, bir romancı, bir şair değil, eski Türk abidelerini kültürünü ve sanatını yüze çıkarıp ondaki medeniyeti dünyaya yansıtan bir bilginidir. Eserleri, Türk anıtlarının birer tapusu gibi, dünya müzelerinin raflarını süslemektedir.

Gösterişi sevmeyen, propagandasını yapmayan, topluma pek girmeden çalışan ciddi bir ilim adamı tipini taşırdı. Pek gülümeyen bir yüzü, heykel gibi bir boyu, beyaz saçları ile vekarlı bir gösterişi, fakat arı gibi çalışan bir tutumu vardı.

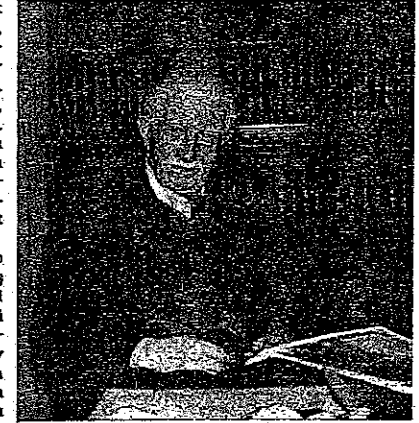
Uzun yıllar çalışmalarından vakit bulup evlenememişti. Kendisi gibi evlenmemiş hemşiresi ile uzun yıllar, İstanbul'daki Fransız Büyükelçiliği avlusundaki Enstitü binasında yaşadı. Hemşiresinin ölümü üzerine, yalnızlığın verdiği tasa, ondaki dev güçü hayli sarstı. Bu bakımdan, yıllarca raflar dolusu ilmi eserlerinden sonra, son günlerini Paris'te, Türkiye hatıralarını yazmakla tamamlamak istiyordu.

Fantaziden ve reklâmdan kaçan bir ilim adamı örneği olarak yaşadı: bu niteliği ile tanındı ve öldü.

Prof. Albert Gabriel'in kimliği hakkında Türk basınında, vaktiyle hayli yazılar çıkmıştı. Bunların bir kısmı, İstanbul Üniversitesi'ne profesör olduğu, bir kısmı Fransız Arkeoloji Enstitüsü'ni kurduğu, en önemlileri ise emekli olup Türkiye'den ayrıldığı günlere rastlar.

İki yıl önce, Paris'teki evine veda ettiğim zaman, Türklere hayranlığımı, bu arada, hayat hikâyesimi - bir kere daha - kendim ağzından şöyle dinlemiştim:

"Bugünlerde ömrümün 88. yılını sürüyorum. Bar-sur-Aube'da doğdum. Babam mi-

Prof. Dr. Albert Gabriel'in bir fotoğrafı

mardı. Öteki kardeşimi ayukat, beni kendi mesleği olan mimar yapmak istedi. Sorbon'da mimari tahsil yaparken, Güzel Sanatlar Okulunda da resme çalıştım. Yüksek tahsilimi bitirince, ilk göreve, 1901 yılında, Yunanistan'da arkeoloji kazıları ile başladım. Türk eserlerine hayranlığım, daha sonra, bulunduğum Rodos ve Kıbrıs'ta filizlendi. Türk sanatına olan sevgim, beni Türkiye'ye çekti. 1908 yuhun başlarında vazife ile Türkiye'ye gittim. Bu güzel ülkeden - ikinci vatanım saydığım memleketten - 1959 yılında, tam 51 yıl sonra, ayrıldım. İstanbul'a gittiğim zaman, ilk günlerdeki duygularımı hâlâ hatırlıyorum: O heybetli cami kubbeleri, ince zevkli minareler,

s. 6581-6583